

גלגול מזלות

זה קרה לפני שנים, כששימשתי תורן במחנה צבאי בדרום. הייתי כלוא בחדר, יושב בכיסא בעל רגל צולעת, ממתין למשהו שיקרה. הלילה הזדחל באטיות. שום דבר לא התרחש. אפילו זבוב לא זמזם. רק קירות שוממים, מפת האזור ומכשירי טלפון. שלום מפה, מה שלומך היום? אין מענה. היי, טלפון, אתה מאמין בגלגול נשמות? שתיקה. הרמתי את האפרכסת, ומהעבר השני ענה קול של חיילת: "הלו, פיקוד".

"שלום פיקוד, מה העניינים?"

"רגוע".

"כנ"ל", ענית. "בואי נבדוק את הקו, נפטפט קצת. אמנם אי אפשר לראות דרך הטלפון, אבל תעזרי לי קצת ואני אתאר אותך".

"מה אני צריכה לעשות?"

"את לא צריכה לעשות כלום, רק להסתכל על הקירות ולתאר אותם".

"קירות, מה יש לתאר?"

"תתפלאי", אמרתי, "קירות יכולים לספר הרבה".

היא צחקה. "בסדר, אני רואה כתמי רטיבות".

"יופי", אמרתי בהתלהבות מלאכותית, "תארי לי את הכתמים".

"עיגולים שחורים, מרובעים ומלבנים, טיפות שחורות כמו דמעות", היא דקלמה בסגנון הכתבה.

"את יפה מאוד", אמרתי, "יופי נשי מצודד. זה החלק החזק שבך, אבל את מזניחה את הצדדים האחרים באישיותך". וכי מה יכולתי להגייד למרכזנית פיקוד, שמדקלמת ריבועים ורואה קיר דומע? השיחה דעכה. הייתי משוכנע שלא הצלחתי להרשים אותה וחזרתי לבלות עם הקירות.

למחרת קראו בכריזת המחנה את שמי. "מחפשים אותך בשער המחנה". נבהלתי, אולי אירע אסון במשפחה. מיהרתי לשער, ובדרך עברתי ליד הרס"ר. הוא הילך בחשיבות, כטווס בהרמונו, מלפף בגנדרנות את קצה שפמו. לצדו הידסה בחורה נאה בעלת שיער שחור גולש, עיניים חקרניות וחזה שופע. הגעתי לשער והש"ג אמר: "פצצה' חיפשה אותך. הרס"ר לקח אותה". רק אז הבנתי, החיילת שהלכה עם הרס"ר היא המרכזנית מהפיקוד.

בין השניים פרח רומן. הם הפכו זוג וחלק מנוף המחנה. את התעלול הקטן שלי שמרתי לעצמי וצפיתי ממרחק באהבה הפורחת. חלפו שישה חודשים, והשניים קבעו מועד לחתונה. הרכיילים במחנה הפיצו שמועה שהיא בהיריון.

המקרה היה פורח מזיכרוני אילולא התפתחות בלתי צפויה. יום אחד התעורר המחנה לקול יריות. החיילים רצו בבהלה, חיפשו מחסה. איש לא ידע מה אירע עד שהתברר שמקור הירי במגדל מים גבוה המשקיף על המחנה. בראש המגדל

התבצר חייל. אחד הקצינים נפצע ברגלו, ואיש לא העז להתקרב למגדל. הרס"ר נטל את הפיקוד. הוא זיהה את החייל, חניך מצטיין בקורס צלפים. הרס"ר התקרב למגדל ובידו מגפון. הוא קרא בשמו של היורה שאיבד שפיותו, שידל אותו להפסיק לירות. התשובה פילחה את לבו. בעודו גוסס קרא בשמה של המרכזנית. כשאזלו הכדורים במחסנית של היורה, טיפסו כמה מחבריו לקורס הצלפים אל גג המגדל, כבלו אותו והוא נשלח לבית חולים לחולי נפש.

חלפו שנים והמרכזנית נמחקה מזיכרוני. יום אחד חייגתי למספר טלפון שתלשתי ממודעה שנעצה בעץ. "שלום", אמרתי. "תלשתי מהעץ עלה ועליו כתיבה תמה ומספר טלפון". היא צחקה.

מעודד מהתגובה המשכתי, "אם הייתי צריך להמליץ על כותבת סיסמאות להפגנה הייתי בוחר בך".

"ואיך כתב היד שלך?" שאלה.

"הו, השבתי, את מחזירה אותי לילדות. אבי היה איש ספר. כתב ידו לא מצא חן בעיניו, והוא שכר לי מורה פרטית לכתיבה תמה, בת של המפורסם בדורו. הייתי יושב בביתה, מעתיק משפטים ללא תכלית ועד לוויכוחים קולניים בין בני המשפחה. ביליתי שעות בכתיבה עד שנמאס לי. אמרתי לאבי: די, מספיק עם העונש. אבי קיבל את הדין ומאז נשארתי עם כתב חרטומים".

"כתב ידו סקרן אותך?" שאלה.

"לא הכתב, התפאורה שבחרת, עץ הבכות עם הענפים המשתפלים, כנועים ובוכים. ואגב", הוספתי, "כתב יפה ועגלגל אינו מעיד דווקא על אישיות יצירתית".

"תשמע", אמרה במפתיע, "אני עסוקה, נדבר בפעם אחרת" וטרקה את הטלפון.

עברו שלושה ימים ואזרתי עוז. טלפנתי ומיד הזדהיתי: "אני התולש מהעץ".

"הכתב שלי מוצא חן בעיניך או לא?" דיברה כאילו אנו ממשיכים את השיחה הקודמת.

"את יודעת, הכתב הוא ראי למוח, לפי הכתב אפשר לדעת הכול על האדם. הכתב הוא מכונת אמת".

תגובתה הייתה מוזרה: "אני לא יכולה עכשיו, נדבר בפעם אחרת". קליק וניתוק.

הניסיון השלישי להידברות החל בנימה בוטה. "מה עכשיו, אדון מהעץ?"

"האם ידעת שמוזיקה משפיעה על עצים? האם ידעת שיש מגע בין עצים? נימים תת-קרקעיים מקשרים ביניהם".

"בין עצים?" שאלה כלא מאמינה.

"השקיפי מהחלון אל החצר ותארי מה את רואה".

"אתה גרפולוג, עצולוג או מגלה עתידות?" להפתעתי שיתפה פעולה והחלה לתאר

את המראה הנשקף: סוגי העצים והשיחים, צבעם, פרחיהם והריח שהם מפיצים. שפתה הייתה עניינית.

"עכשיו ציירי עץ", ביקשתי.

"אני לא יודעת לצייר", התנצלה.

"אין דבר", השבתי, "זה מין משחק כזה. ציירי עץ ובית וזוג אנשים, ואני אספר לך על עצמך. כשתגמרי, שלחי אותו אליי". נתתי לה את מספר הפקס בביתי. הפעם אני סיימתי את השיחה.

עברו יומיים. עסקתי בתיקון הרכב הישיש שלי, מלאכה אין-סופית. לפתע צפצף הפקס ופלט ציור. בחנתי אותו היטב. העץ נטה לצד, צמרתו כפופה משתחוה לארץ. דלת הבית פתוחה והוא נראה פרוץ. דמות האישה הייתה קטנה לעומת הגבר שלידה. ידי האישה הוסתרו מאחורי הגב.

ציירתי אותה בדמיוני: בעלת גוף מושך, חזה שופע, רגליים ארוכות, עיניים חומות ושיער שחור גולש. נערה שחוותה ילדות עשוקה ונמצאת במשבר. פתאום נזכרתי במרכזנית. ידעתי שזו שטות, אבל הסקרנות גברה על ההיגיון.

צלצלתי אליה ופלטתי דו"ח מקוצר בנימה של פסיכולוג: "את בחורה מושכת עם ניסיון חיים קשה, משקיעה בעיקר ביופי החיצוני. מעניין אם ברכת מהבית. ומה יש לך בידיים?"

בקול נבוך התריסה: "למה אתה שואל?"

"בציור ששלחת את מסתירה את הידיים. מה יש לך להסתיר?"

"אני כוססת ציפורניים", הייתה התשובה.

נהנה מההצלחה המשכתי: "ברחת מהבית?"

"כן", הודתה מהופנטת.

"ואת חיה בעולם וירטואלי", הכרזתי.

היא טרקה את הטלפון, וחשתי בבהלה שאחזה בה.

שבועיים לא שמעתי ממנה. בשבת בבוקר צלצל הטלפון: "שלום, אני מהעץ".

"אני מזהה את קולך. אולי הגיע הזמן לפגוש אותך כדי להאמין שאת קיימת ולא רק מודעת עצים. העצים מעניינים, אבל אני מעדיף לשוחח עם בני אדם".

"מה רע בלשוחח עם עצים?" שאלה.

"את צודקת, אפשר להיכנס לנשמתם לפי צבע העלים, הצמיחה החדשה והרעננות, כמו העור והציפורניים שלנו. אפשר לדעת כל מה שעבר על העץ לפי הטבעות בגזע; אם חווה ילדות קשה, בצורת, מחלות ומסמרים שננעצו בו לתליית מודעות. הטבעות הן היומן האישי שלו".

דממה שררה, ואז באה ההפתעה. "גם לי יש היסטוריה, לא רק לעצים". והיא החלה בסיפורה: "הייתי חדרנית במלון באילת. יום אחד הגיע להתארח במאי סרטים. מאז השתנו חיי".

"מה, התאהבת בבמאי?"

"תקשיב", נזפה בי.

"קראו לכמה עובדים לעבור מבחן בד. לא ייחסתי לכך חשיבות. נכנסתי לבר. הבמאי ביקש ממני לשחק סצנה של הגשת קפה ועוגה לאורח רם מעלה. הגשתי. 'ועכשיו תגישי דובון', והוא השליך אלי צעצוע. 'איך להגיש?' שאלתי. 'איך שאת רוצה'. הגשתי לו את הדובון כמו לילד עיקש, בחיוך, בענטוז קל ובקידה. הוא רשם את שמי בפנקס קטן וביקש שאבוא למחרת בבוקר לצילומים. זה סרט תדמית למלון, הסביר. יום חופשה, חשבתי לעצמי, למה לא.

"הכול היה מוזר בסרט הזה. גיבורת הסרט הייתה מזוודה שהתנהגה כמו אדם. היא ביקרה בכל העולם ולא רצתה לבוא לאילת. אבל כשהגיעה לאילת התפעלה מהנוף ושינתה טעמה. המזוודה התרחצה בבְּרִיכת המלון, רקדה בבר וזיווגה זיווגים. היא שידכה אותי עם המציל של הברִיכה".

"היה למזוודה טעם טוב?" שאלתי.

קולה הפך עצוב. היא התעלמה מהשאלה והמשיכה בסיפורה. "בחרו בי ובמציל לשחק זוג המתארח במלון. מעולם לא השתתפתי בסרט ולא היה לי מושג במה מדובר. על הסט, כמו שהבמאי התבטא, הייתה אווירה טובה, קלילה, מהנה. הרגשתי כמו כוכבת. עובדי המלון, חבריי לעבודה, עמדו לשירותי, מילאו במהירות כל בקשה, חייכו. ריחפתי בשמים. לא הייתי עוד חדרנית, הפכתי מלכה, אורחת מכובדת במלון שלי. המציל ואני היינו הזוג המלכותי.

"עכשיו זה נשמע טיפשי. אבל אז, עם כל ההמולה סביבי, הזדהיתי עם התפקיד. הדמות נכנסה בי כדיבוק. ביישנותי הטבעית נעלמה, הפכתי אדם אחר. בתום הצילומים התקשיתי לחזור למציאות. הרגשתי ריקנות. המציל חש כמוני, הבנו איש את רעהו ונצמדנו זה לזה. הרומן פרח, חזרנו לככב יחד.

"מאז צילומי הסרט שינו עובדי המלון את יחסם אליי. מעמדי השתנה. הם קידמו את פניי בשלום חייכני, קשרו עמי שיחה והיו נכונים לעזור. סגן מנהל המלון, שבקושי הבחין בי בעבר, החל לחזר אחריי. כשסירבתי לו, פיטר את המציל".

הקשבתי בשקט לסיפור המוזר. התקשיתי לעקוב אחר הפרטים, אבל צליל קולה ריתק אותי, הזכיר לי במעומעם דמות מהעבר.

"המציל", המשיכה, "עזב את המלון בלב שבור, נדד למקום הרחוק ביותר מישראל, לניו-זילנד. שמעתי שהוא טייל שם על אופנוע. בהתחלה כתב בקביעות ואחר כך הפסיק.

"לילה אחד צלצל הטלפון בחדרי. קול משונה שאל לשמי באנגלית. 'מדברת האחות הראשית בבית החולים העירוני בוולינגטון, ניו-זילנד. יש לי בשורה קשה. מאושפז אצלנו בחור מישראל שנפגע בתאונת דרכים. הוא רכב במהירות גבוהה על אופנוע ופגע בעץ. תאונה לא שגרתית. עמוד השדרה שלו נפגע והוא הפך צמח. צעיר יפה כל-כך. כולם אהבו אותו, דיברו אליו, ליטפו אותו, בכו ליד מיטתו. זה היה מעין טקס יומי בבית החולים. היום החליטה ההנהלה, בעצה אחת עם השגרירות שלכם, לנתק אותו ממכשירי החייאה. ארזנו את חפציו ומצאנו

בארנקו תצלום שלד ומספר טלפון באילת'. היא מיררה בבכי והמשיכה: 'את רוצה להיפרד ממנו? אנחנו יכולים לדחות את הניתוק בכמה ימים'".
היה נדמה שזיהיתי סוף-סוף את קול הבחורה. איך זה ייתכן? הלא חלפו עשרים שנה. ואולי זו הבת שנולדה למרכזנית ולרס"ר, מעין גלגול מזלות. נשארתי עם הספק.